

Nema više »pravopisne zbrke«?

Jedan od pet recenzenata Ivan Zoričić rekao je da se ipak ne može reći da je taj pravopis konačan, s obzirom na to da je jezik živ i otvoren sustav pa su mu nužna sitna dotjerivanja, ali ne i izmjena pravila

ZAGREB ● Tiskano izdanje Hrvatskog pravopisa Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, čija je internetska inačica u proteklih šest mjeseci imala više od 220 tisuća korisnika, predstavljena je danas u Zagrebu kao, rečeno je, jedinstveno djelo koje bi trebalo olakšati »pravopisnu zbrku« iz proteklih dvadesetak godina tijekom kojih se koristilo oko 25 različitih izdanja četiriju pravopisa.

Kao najmjerodavnija institucija za pitanja hrvatskoga jezika Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje je od samog početka pisanju pravopisa pristupio krajnje odgovorno, ozbiljno i studiozno, rekao je Željko Jozić, ravnatelj Instituta i glavni urednik tog pravopisa. Kako je pravopis stvar dogovora, tako smo mu i pristupili pa je tijekom javne rasprave više od 400 jezikoslovaca i stručnjaka dalo svoje primjedbe i sugestije, od kojih smo argumentirane djelomično ili u potpunosti usvojili, dodao je.

Po njegovim riječima to je jedini pravopis u povijesti hrvatskoga jezika koji je rezultat rada znanstvenika i javne rasprave. Rad na njemu, tijekom kojega »nije bilo lako izdržati i ružne riječi neistomišljenika«, ipak ima sretan završetak, ocijenio je, dodavši da su sada prvi put nastavni plan i program usklađeni prema njemu, a isto će od iduće školske godine biti sa svim udžbenicima za iduću školsku godinu, te s natjecanjima iz hrvatskoga jezika i državnom maturom.

Politika dala okvir

Ministar znanosti, obrazovanja i sporta Željko Jovanović smatra kako bi taj pravopis trebao biti nagrađen jer doprinosi jačanju jezične pismenosti u Hrvatskoj koja je, ocijenio je, jedna od os-

novnih kompetencija koju svaki građanin mora imati. Napomenuvši da za njega nepisani tekst nema jednaku vjerodostojnost kao onaj napisan po svim pravopisnim pravilima, Jovanović je ustvrdio da je Institut pokazao i kako treba donositi odluke u Hrvatskoj. Politika ima javni interes i ona je ovom pravopisu dala okvir, a sliku, koja je u ovom slučaju remek-djelo, u tom su okviru naslikali stručnjaci i znanstvenici, istaknuo je.

Jedan od pet recenzenata Ivan Zoričić rekao je da se ipak ne može reći da je taj pravopis konačan, s obzirom na to da je jezik živ i otvoren sustav pa su mu nužna sitna dotjerivanja, ali ne i izmjena pravila. Koliko će biti prihvaćen ovisi o njemu samome, ali i izvanjezičnim čimbenicima, no autori su odabrali stručno utemeljen put koji vodi računa o korisnicima, što se ranije znalo i zanemariti, napomenuo je.

Neopterećen prošlostu

Pohvalio je što riječi koje treba zadržati zbog tradicije nisu odbačene, već su razmještene u inačice, ali i što se pravopis od dosadašnjih razlikuje po napomenama, objašnjenjima i savjetima na kraju poglavlja, od kojih su neki tekstovi »prave male rasprave«, poput onoga o pisanju 'neću', odnosno 'neću'. Pred nama je pravopis zasnovan na suvremenim gledanjima na pravnu normu, on se zagleda u hrvatsku pravopisnu tradiciju, ali je u dovoljnoj mjeri otvoren i za drugačija mišljenja, dodao je Zoričić.

Urednica i jedna od 14 autora Lana Hudeček objasnila je da su, iako je to odstupanje od uobičajenog, objašnjenja uvedena ne bi li se korisnicima odgovorilo na najčešća pitanja koja su se pojavila i u javnoj raspravi. To je djelo uzor kako pristupiti nekim normativističkim pitanjima, a njegova je pred-

nost razmjerna mladost autorskog tima neopterećenog prošlostu i političkim idejama, naglasila je.

Preko 35 tisuća riječi

Recenzent Marko Alerić ocijenio je da je, kada se radi o hrvatskom standardnom jeziku, važno da postoji jedinstvenost na razini norme, izrazivši nadu da će taj pravopis biti prepoznat kao vrijednost ne samo za učenike, već i za cjeloživotno obrazovanje.

Pravopis je, radi jednostavnosti i želje da se svakodnevno koristi, tiskan u mekom uvezu. Na više od 500 stranica, uz pravopisna pravila donosi više od 35 tisuća riječi, a sadrži i znakovnu abecedu. Njegova virtualna inačica, uz adresi <http://pravopis.hr>, prilagođena je osobama oštećenog vida. Za travanj iduće godine priprema se izložba o nastanku tog pravopisa. (Hina)